

ANTON ALVAREZ

MOLEY

21 maj – 25 sep 2022

SVENSKA

INTRODUKTION

Skulpturkonsten och dess konventioner har genom epokerna befasts med olika betydelser: porträtt, minnen och monument, dekorationer och arkitektoniska element. Skulpturer har varit figurativa; avbildat och idealiserat, varit non-figurativa och abstraherat. Vad är en skulptur? Det är en fråga som konstnären Anton Alvarez får oss att fundera över.

Skulpturer har en materiell volym och delar rumslig närvaro med betraktaren. I Millesgårdens konstnärshem möter Alvarez samtida skulpturer Carl Milles verk och antika samlingar i klassiska interiörer. Milles svarar för tradition och konvention. Hos honom är materialet underordnat formen. Hos Alvarez däremot, är formen underordnad materialet. Alvarez skulpturer tar form, fria från konventioner och utan ambitionen att avbilda. Milles vurm för klassisk skulptur, och inte minst hans fascination för kolonnen, får spelrum i dialogen med Alvarez skulpturer.

Anton Alvarez konstnärskap präglas av en lekfullhet. Både i konsten och i retoriken knuten till den. Utställningstiteln *Honey* relaterar till bivaxet, det material som används i bronsgjutningsprocessen *cire perdue* – förlorat vax. Tidigare utställningstitlar, som till exempel *Roman Toothpaste* (Vandalorum, 2021), hänvisar till romartiden och leker med tanken att konstverken har pressats ur en tandkrämstubb. Eller som i *Alphabet Aerobics* (National Centre for Craft and Design, Storbritannien, 2016) där samtliga skulpturer pressats genom profiler formade efter alfabetets bokstäver.

Rörelse förenar konstnärerna; Milles strävan att gestalta rörelse i skulptur finns hos Alvarez bokstavligen; Alvarez skulpturer är rörelse, fångad och frusen i tid. I Milles antiksamling – en skulptörs bibliotek, som Milles själv uttryckte det – finns ett flertal skulpturer med textila inslag. Textilier och draperingar har genom konsthistorien varit ett sätt att gestalta och förstärka rörelse.

Alvarez verk kan upplevas ha taktila och sinnliga kvalitéer. Tillblivelseprocessen är närvarande i fantasin. Betraktaren lockas att titta närmre, frestas att beröra. Det adresserar samtidsfenomenet *ASMR* (Autonomous Sensory Meridian Response) där tillfredsställelse uppnås genom till exempel visuell eller taktil stimulans. Alvarez skulpturer får oss att fundera över deras egenskaper: Vad består skulpturen av? Är den fast eller mjuk? Föränderlig eller konstant?

I utställningen presenteras bronsskulpturer skapade specifikt för utställningen *Honey* tillsammans med tidigare keramiska verk som på olika sätt relaterar till Millesgårdens konstnärshem. Huvudparten visas i Röda rummet, i Galleriet samt i Antiksamlingen men Alvarez har haft hela konstnärshemmet till sitt förfogande och möten med samlingen uppstår på flera platser.

BIOGRAFI

Anton Alvarez (f. 1980) är uppväxt i Uppsala och i Chile. Hans pappa kom till Sverige efter statskuppen 1973. Hans skapande började med graffiti. Han utbildades till möbelsnickare på Steneby men valde sedermera en annan väg. ”Jag bröt mig fri från snickeriets förväntningar och skapade ett nytt hantverk, en egen plattform där jag kan göra vad jag vill.”

Efter att ha tagit en magisterexamen på Konstfack började han på Royal College of Art i London, där han tog sin examen år 2012. I över tio år har han lekfullt utforskat skulpturkonstens beskaffenhet och relationen mellan teknisk innovation och traditionellt konsthantverk. I fusionen av konsthantverksskicklighet och ingenjörssrikedom skapar han den teknik som i sin tur färdigställer verket. Alvarez *Thread Wrapping Machine*, från 2010–2012, lindade in objekt i tusentals centimeter tråd. Resultatet blev konstobjekt av varierande storlek där vissa bildade installationer som fyllde hela rum. Maskinen *The Extruder*, som med flera tons styrka trycker ut materia genom olika profiler och munstycken, tillkom 2016 och förde konstnären ytterligare ett steg bort från tillblivelseprocessen. Alvarez lät till och med personalen på National Centre for Craft & Design (England), där utställningen gick av stapeln, utföra jobbet. Resultatet; skulpturerna, ställdes sedan ut, utan att konstnären själv närvarade.

Under de senare åren har Alvarez väckt stor uppmärksamhet, både nationellt och internationellt. Hans verk finns representerade på Nationalmuseum i Stockholm, på Denver Art Museum i Colorado, USA och på Röhsska Museet i Göteborg samt i ett flertal framstående privata samlingar.

CIRE PERDUE

Alvarez utmanar det traditionella konstverkets beskaffenhet genom att lekfullt undersöka gränsen mellan rollen som konstnär och som ingenjör. Konstnären formger och konstruerar själv verktyget som skapar konstverken och avskriver sig således från tillblivelsen. Alvarez verktyg *The Extruder* är en storskalig tryckpress som med flera tons styrka pressar ut materia genom olika profiler och munstycken. Formationerna blir till synes förvrängda och plastiska objekt. Leran och keramiken, vilka vanligtvis är konstnärens främsta uttrycksmedel, har här ersatts av bivax och brons.

Till utställningen har Alvarez under 2022 arbetat med konstgjuteriet Fonderia Battaglia i Milano. Där har konstnären utvecklat en egen teknik med utgångspunkt i den traditionella tekniken cire perdue – franska för ”förlorat vax” – där han har pressat upphettat bivax ned i kallt vatten. Avhängigt tryck, kraft och hantering antar vaxet formen som blir den slutgiltiga bronsskulpturens skepnad. *Den förlorade formen*, det förkastade och osynliga, blir det slutgiltiga och utvalda, det synliga. Bivaxet är utgångspunkten för utställningens titel: *Honey*.

KOLONNEN

I antika grekiska tempel ingick ofta en eller flera kolonnrader som bar upp taket. Varje kolonn bestod i sin tur av delar; så kallade trummor. Beroende på vilken kolonnordning som följdes kunde de krönas av olika typer av kapitäl; doriska, joniska eller korintiska. Kolonnen kunde vara slät eller ha räfflor, så kallade kannelyrer, och vila på en bas. Antikens arkitektoniska koncept kring proportioner, helhet och balans påverkar och influerar arkitekter och konstnärer än idag.

I Alvarez verk har kolonnerna vridits, kolonntrummorna har hamnat på sniskan. Som vore de nyss uppgräva ur Akropolis mylla och hastigt travats på varandra. Befriande, provokativt och respektlöst. Förblir skulpturen upprätt eller kollapsar den? Balansen, och den matematiska korrelationen mellan mått och enheter som var så vital under antiken, är nu rubbad.

Arkitektoniska element utgör en stor del av utformningen av Millesgården och ett flertal antika kolonner ingår i Milles antiksamling, men de var också en del i hans eget konstutövande. Kolonner lyfter hans senare verk mot himlen och får årstidernas växlande skyar att agera rörlig kuliss för skulpturerna.

FILM

Till utställningen har Anton Alvarez under 2022 arbetat med konstgjuteriet Fonderia Battaglia i Milano. Där har konstnären utvecklat en egen teknik med utgångspunkt i den traditionella tekniken cire perdue – franska för ”förlorat vax” – där han med The Extruder har pressat upphettat bivax ned i kallt vatten.

© Francesca Ferrari, 2022

VITA LÖGNER

Anton Alvarez konstnärskap kännetecknas av färg. I Carl Milles antiksamling möter Alvarez verk antika skulpturer från vår tideräknings början.

Färgsättning och material hos skulpturer har genom historien skiftat. Trender, ideal gällande vad som anses vackert, och inte minst: ny teknik, är några av de premisser som format skulpturers utseende. Antikens skulptur och arkitektur var rådande ideal under renässansen, under 1700- och 1800- talet samt under 1910-talet, då Millesgården byggdes. Den vita marmorskulpturen var uttryck för den ideala skönheten.

Men i själva verket var antikens skulpturer flerfärgade, dvs polykroma. Läpparna kunde vara målade i purpurrött eller glänsande av blankpolerad brons, ögonvitorna var vita av pärlemor och iris kunde bestå av bergarten lapis lazuli. Många skulpturers utmejslade tygdraperingar var mönstrade och färgglada. De grekiska parthenonskulpturerna till exempel, tvättades rena med lut när de grävdes fram. Alla spår av färg försvann.

Ny teknik, som fotografering och ultraviolett ljus, har dock gjort att forskare kunnat återskapa de ursprungliga färgerna och skapa sig en vidare förståelse för hur antikens färgsprakande skulpturkavalkader kunde te sig. Här i Carl Milles antiksamling kan färgspår fortfarande anas i några av skulpturerna, till exempel i Aktaions mantel.